

Udvalg: Børne- og Familieudvalget
Mødedato: 20. februar 2019
Mødested: B0.44 - ekstraordinært møde

Dagsordenpunkter

22. Godkendelse af ny styringsmodel til skoleområdet

Sagsnr.: 17.03.00-P21-1-17 Sagsbehandler: Louise Maria Raunkjær

Godkendelse af ny styringsmodel til skoleområdet

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
		X							

Øvrige sagsbehandlere: Preben Siggaard, Lisbeth Andersen, Antonio Barahona

Sagsresume

På Børne- og Familieudvalgets møde den 12. december 2018, pkt. 162, blev præsenteret et forslag til ny styringsmodel på skoleområdet. Børne- og Familieudvalget besluttede at sende den samlede styringsmodel til høring ved skolebestyrelser og til information og drøftelse i MED-systemet. Høringsfristen er tirsdag den 5. februar 2019.

På baggrund af høring fremlægges styrings- og tildelingsmodel til godkendelse.

Sagen blev udsat på Børne- og Familieudvalgets møde den 6. februar 2019.

Sagsfremstilling

De stigende udgifter til specialområdet har sat den samlede økonomi på skoleområdet under pres i de senere år. Hovedudfordringen på specialområdet er, at antallet af elever, der visiteres til specialpædagogiske tilbud, stiger. Udgiftsstigningen handler ikke kun om antallet af elever, men også om, at de tilbud, eleverne har brugt, gennemsnitligt set er mere omkostningstunge end tidligere. Herudover har bevægelsen af elever mellem de forskellige specialiserede tilbud også betydning for udviklingen og udgiftsstigningen på området. P.t. er der ingen økonomiske incitamenter for skolerne til at finde en lokal løsning i form af at lave et mindre indgribende tilbud lokalt, da midlerne til betaling af de specialiserede tilbud er placeret centralt.

På baggrund af de ovenfor beskrevne udfordringer er der blevet udarbejdet en ny styringsmodel. Modellen er i tråd med VIVE's (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) anbefalinger om, hvordan fordelingen af den tilrådighed værende økonomi på området mellem skolerne og forvaltningen kan understøtte skolernes muligheder for at lave mindre indgribende og inkluderende tilbud lokalt. Langt de fleste af landets kommuner har et sådant styringssetup. Modellen afspejler også resultaterne fra arbejdet med inklusionseftersynet i forhold til, hvordan tildeling af økonomi kan være med til at fremme, at skolerne i højere grad end nu har mulighed for at løse inklusionsopgaven, samtidig med, at der er økonomi til at drive de specialiserede tilbud, som en mindre gruppe elever fortsat har brug for.

Den nye styringsmodel hviler på tre hovedelementer: tildelingsmodel for almenområdet, for specialområdet og til inklusionsarbejdet. Det er visitationen, som binder almen- og specialområdet sammen. Modellen bygger på en "pengene-følger-barnet" tankegang. En del af økonomien, som p.t. ligger centralt, foreslås decentraliseret til skolerne, så de har mulighed for enten at lave et inkluderende, lokalt tilbud for pengene eller at sende pengene med eleven til et specialtilbud (som besluttet ved visitationen).

I forhold til hvordan inklusionsmidler skal fordeles blandt skolerne er der sendt to scenarier til høring:

Scenarie 1: 90 % af midlerne tildeles efter elevtal, 5 % efter socioøkonomi samt 5 % efter konkret vurdering af, hvilke skoler, der er særligt udfordret.

Scenarie 2: 70 % af midlerne tildeles efter elevtal, 25 % efter socioøkonomi samt 5 % efter konkret vurdering af, hvilke skoler, der er særligt udfordret.

Børne- og Familieudvalget skal beslutte, hvordan inklusionsmidler fordeles.

Socioøkonomien er beregnet ud fra skolernes elevgrundlag. I beregningen indgår seks faktorer, som Danmark Statistik anvender. Det drejer sig om følgende faktorer på individniveau:

1. Familietype: Ægtepar, samlevende, samboende, enlig.
2. Herkomst: Dansk, indvandrer, efterkommer.
3. Forældrenes uddannelsesniveau: Grundskolen.
4. Børn på skolerne fordelt efter forældrenes arbejdsmarkedstilknytning.
5. Børn på skolerne fordelt efter indkomstniveau (samlet for familien).
6. Børn på skolerne fordelt efter andel af indkomsterstøttende ydelser (samlet for familien).

Tidligere har socioøkonomi indgået i form af en beregning med baggrund i elevernes indkomstgrundlag. Den fremlagte model baserer sig på ovennævnte 6 kriterier for de indskrevne elever pr. 5. september.

Der er i høringsperioden blevet afholdt en række workshop med skolelederne, hvor modellerne er blevet gennemgået. På baggrund heraf foreslår administrationen følgende indarbejdet i den endelige model, hvilket fremgår af bilag:

- midler til syns- og hørebørn tildeles specifikt til opgaven og er ikke en del af inklusionmidlerne
- midler til materialer til specialklasserne indgår i den specialiserede tildeling til specialklasserne
- distriktsskolen betaler ikke eksklusionstakst for elever på opholdssteder placeret i kommunen (svarende til at distriktsskolen heller ikke betaler for elever på kommunens døgninstitutioner)
- distriktsskolen betaler ikke eksklusionstakst for 10. klasseselever
- materialebudgettet er indlagt i modellen på lige fod med eksempelvis midler til inventar

I en række høringsvar påpeges det uhensigtsmæssige i, at der ikke tildeles midler eksplicit til Teknisk Service Medarbejdere (TSM). Midlerne tildeles i den nye model efter elevantal.

Høringsvaret fra Lundgårdskolen er anledning til, at der tilføjes en ekstra side i bilag 2. Siden indeholder en tabel, som viser omfordeling af midlerne blandt skolerne, hvis man tilføjer inklusionsmidlerne til almenområdet. Den nye side giver anledning til tre bemærkninger:

1. Det er vanskeligt at sammenligne den gamle og den nye model, da de bygger på forskellige præmisser. Inklusionsmidler i nuværende model er konstant. Inklusionsmidler i den nye model vil ændre sig hvert år for hvert skole afhængig af hvor mange børn, der bliver ekskluderet. F.eks. vil en skole som formår at reducere antal børn der ekskluderes få flere midler til rådighed til det pædagogiske arbejde.
2. Hvis man alligevel prøver at sammenligne de to modeller, er det vigtigt at se den samlede tildeling under et. Det er vigtigt at fastholde "en pose penge" tænkning.
3. Beregningerne fra Lundgårdskolen indeholder ikke de sidste 3 mio. kr., som Børne- og Familieudvalget evt. selv ønsker at fordele efter lokale kriterier.

Det vedhæftes følgende bilag:

Bilag 1: Materiale som er blevet sendt til høring.

Bilag 2: Revideret version af den nye styringsmodel med beskrivelser og de to scenarier.

Bilag 3: Alle høringssvar modtaget pr. 5. februar 2019.

Økonomi

Den foreslåede styringsmodel tager afsæt i Herning kommunes styringsprincipper baseret på rammestyring og "en-pose-penge-princippet", jf. at der ikke arbejdes med "normeringsstyring". Det betyder, at den økonomi, der samlet set tildeles en skole udløst af forskellige parametre, skal anvendes til at løse den samlede opgave. Der er ganske få bindinger i form af tildelinger målrettet en specifik opgave, hvilket fremgår af de respektive tildelingsmodeller.

Styringsmodellen tilføjer eller fratager ikke økonomi fra området. Styringsmodellen fordeler de til en hver tid til rådighed værende midler. Tildelingsmodellerne er udarbejdet med afsæt i et princip om enkelthed og gennemsigtighed samt fokus på den kerneopgave, der skal løses. Styringsmodellen bygger på en "pengene-følger-barnet-tankegang".

Der er tre hovedspor i den nye styringsmodel. Den ene vedrører tildeling af midler til almenområdet. Den anden vedrører tildeling af midler til specialområdet. Den tredje handler om at etablere en økonomisk sammenhæng mellem almen- og specialområdet, der skaber et råderum for skolerne til at kunne udføre et endnu bedre inklusionsarbejde.

Det foreslås, at den nye styringsmodel træder i kraft pr. 1. januar 2020.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

at	den nye styringsmodel på skoleområdet godkendes og træder i kraft pr. 1. januar 2020
at	kriterierne for fordeling af inklusionsmidler besluttet.

Direktøren for Børn og Unge indstiller,

Beslutning

Den nye styringsmodel for skolerne med ikrafttrædelse den 1. januar 2020 blev godkendt med følgende tilpasninger:

- Forudsætningen for planlægningen af fagopdelte undervisningstimer ændres fra 765 til 750 årligt.
- "Tillæg til skolerne med mindre end 350 elever" ændres til 'balancetillæg'. Samtidig ændres elevtallet, der udløser tillægget, fra 350 til 400 elever. Tillæggets størrelse ændres fra 600.000 kr. pr. skole til 475.000 kr. pr. skole.
- Midlerne til tekniskservicemedarbejdere tildeles som i nuværende model.
- Inklusionsmidlerne fordeles med 85 % efter elevtal og 15 % efter socioøkonomiske kriterier. Der laves en overgangsordning på 1 år, hvor alle skolers budget alt andet lige som minimum "går i nul". Merudgifterne til overgangsordningen finansieres af nedlæggelse af UNO-depotet og nedjustering af midler til særlige opgaver samt nedsættelse af balancetillægget fra 600.000 kr til 475.000 kr. Overskydende midler fra overgangsordningen tilbageføres efter år 1 til inklusionsmidlerne.

Den godkendte model fremgår af bilag 4: "Godkendt styrings- og tildelingsmodel for skolerne".

Samtidig med styrings- og tildelingsmodellens indførelse i 2020 fortsættes implementeringen af bl.a. Herningmodel Skole, Herningmodel Skolestart og AKT-team, og der suppleres med øvrige pædagogiske tiltag og kompetenceudvikling, så den fortsatte udvikling af kvalitet i skoletilbuddene sikres. Den fremadrettede strategi fastlægges i forbindelse med inklusionsstrategiens revision i efteråret 2019.

Styrings- og tildelingsmodellen evalueres i efteråret 2022, således at modellen har været i brug i to budgetår og to skoleår.

For stemte Dorte West (V), Ulrik Hyldgaard (V), Marianne Bjørn (V), Søren Peder Jensen (V), Vinnie Borbjerg (A) og Rasmus Norup (C). Peter Villadsen (F) stemte imod, da socioøkonomien ifølge ham skal vægtes højere i tildelingen, og faktoren for fagopdelte undervisningstimer skal være 733 timer årligt, jf. KL's anbefaling.

Bilag

- Bilag 1
  - Bilag 2
  - Modtagne høringssvar - samlet sæt
  - BESLUTNING TILDELINGSMODEL_85_15 400 elever og 750
-